

Jaarverslag 2022 Stichting Voedselbank Den Bosch e.o.

Voedselbank Den Bosch e.o. is lid van de Vereniging Voedselbanken Nederland en ook lid van het Regionaal Overleg Platform Brabant – Zeeland.

Missie

Wij verstrekken verkregen voedsel gratis aan mensen, die het tijdelijk zelf niet redden in Den Bosch en omstreken en doen dat uitsluitend met vrijwilligers.

Visie

In Nederland leeft meer dan een miljoen mensen onder de armoedegrens. De voedselbanken helpen mensen door ze wekelijks – tijdelijk – te voorzien van voedselpakketten. Om onze klanten van voldoende eten te voorzien werken wij samen met bedrijven, instellingen, kerken, scholen, overheden en particulieren. Zo zorgen we er samen voor dat armoede wordt bestreden, voedseloverschotten minder worden en het milieu minder wordt belast. Om de zelfredzaamheid van onze klanten te vergroten werken we samen met lokale hulpverleningsorganisaties die onze klanten helpen weer op eigen benen te staan. Voedselhulp moet immers altijd tijdelijk zijn.

Kernwaarden

De voedselbanken hanteren de volgende kernwaarden als maatstaf voor hun handelen:

- het uitsluitend werken met vrijwilligers
- het verstrekken van voedsel dat door anderen wordt gedoneerd
- het verstrekken van zoveel mogelijk gezond voedsel
- het zo eerlijk mogelijk verdelen van voedsel
- neutraal en onafhankelijk handelen
- transparant zijn in de verantwoording

Doelstelling

De hoofddoelstellingen zijn:

- het bieden van directe voedselhulp aan mensen die het financieel tijdelijk echt niet redden
- het voorkomen van verspilling van goed voedsel

Algemeen

2022 startte met een algehele lockdown. Door de corona pandemie moesten we afstand houden, mondkapjes dragen en testen. De Voedselbank Den Bosch e.o. draaide echter onverminderd door, rekening houdend met alle beperkingen. De voedselverwerving, voedseluitgifte, de financiën en vrijwilligersbinding bleven positief. Dankzij deze positieve instelling bleef de voedselbank tijdens de gehele lockdown open en konden we onze klanten blijven voorzien van voedselpakketten. Gelukkig werden begin februari de beperkende maatregelen opgelegd door de overheid afgeschaft. De pandemie was nog nauwelijks op haar retour of de oorlog in Oekraïne barstte los. Vele Oekraïners vluchtten, ook naar Den Bosch e.o.. Gelukkig konden wij zeer veel mensen uit Oekraïne helpen met een voedselpakket. Als gevolg van de oorlog stegen de benzine- en dieselprijzen, kregen we te maken met een torenhoge inflatie en stegen de energieprijzen tot ongekende hoogte. Een

enorme toename van klanten viel ons ten deel en gezien de huidige onzekere economische omstandigheden is het afwachten hoe 2023 zal verlopen. Ook is nog ongewis welk effect de overheidsmaatregelen – stijging uitkeringen, energieplafond etc. – zal hebben op het aantal klanten bij de voedselbank.

Historie

De eerste voedselbank in de wereld ontstond in de USA. Het idee van een voedselbank kwam op bij John van Hengel. Hij deed vrijwilligerswerk bij zijn plaatselijke kerk waar hij maaltijden uitdeelde aan mensen die in grote armoede leefden. Een moeder vertelde hem eens dat ze haar kinderen voedde met eten uit de gaarkeukens en met de resten uit de vuilnisbakken van de supermarkten. Ook van andere mensen hoorde van Hengel dat supermarkten grote hoeveelheden eten weggooiden, omdat de houdbaarheidsdatum net was verstreken of omdat de verpakking kapot was. Hij begon al het voedsel te verzamelen en had al meer eten bij elkaar dan nodig was om de mensen in de buurt te voeden. Toen kwam hij op het idee al het afgeschreven voedsel naar een centrum te brengen waarna het uitgedeeld kon worden onder alle mensen die zelf niet genoeg geld hadden om eten te kopen. Hij kreeg van zijn parochie drieduizend dollar om zijn idee te realiseren. Hij trok in een verlaten gebouw en vroeg de eigenaren van verschillende supermarkten, boerderijen en tuinderijen 'overtollig' voedsel te doneren. Hij kreeg heel veel en deelde dat uit aan mensen die te weinig eten hadden. De eerste voedselbank was geboren.

Vanaf de jaren 80 hebben de voedselbanken zich heel snel over de hele wereld verspreid.

De eerste voedselbank in Nederland is opgericht in 2002 in Rotterdam door de heer en mevrouw Sjaak en Clara Sies. Dit echtpaar had een kledingzaak in een zwakke wijk van Rotterdam. Toen de zaak failliet ging, werden Sjaak en Clara afhankelijk van een uitkering. Buren in de straat kwamen zo nu en dan een tas eten brengen en er waren zelfs mensen die een envelop met geld in de brievenbus deden. Dat vonden zij zo geweldig dat zij vanuit huis hulp gingen bieden aan mensen die het financieel moeilijk hadden. Zij wisten immers uit ervaring wat armoede betekende en hoe belangrijk het was dat anderen in die omstandigheden hulp wilden bieden.

De Voedselbank Den Bosch en omstreken is sedert 2005 actief en geeft inmiddels elke week aan ongeveer 600 gezinnen een voedselpakket in de gemeenten 's-Hertogenbosch, Vught en Heusden (Drunen en Vlijmen).

Klanten

In 2022 startten we met 428 huishoudens. In week 52 van 2022 telden we 648 huishoudens. Een enorme stijging van het aantal klanten. De cliëntenadministratie maakte overuren om de toename in goede banen te leiden. Onze voedselbank geeft op 8 momenten in de week voedsel uit : 4x per week in de Jagersheuvelstraat en éénmaal per week op de uitgiftepunten De Biechten (Hintham), Drunen, Vlijmen en Vught.

Al geruime tijd zijn wij in verband met de grote toename in klanten en de wens een winkelconcept in te richten voor onze klanten op zoek naar een nieuwe locatie voor het uitgeven van voedsel. Helaas is dat in 2022 nog niet gelukt. De vooruitzichten dat het in 2023 wel gaat lukken zijn positief. Zowel het Koning Willem 1 College als de gemeente 's-Hertogenbosch spannen zich in om een geschikte nieuwe locatie te vinden voor Voedselbank Den Bosch e.o.

Vrijwilligers

Ongelofelijk veel vrijwilligers (maar liefst 200) spannen zich, week in week uit, op vrijwillige basis in om het voedsel te verstrekken. Het is een enorm logistiek proces: voedsel wordt gedoneerd, opgehaald, verzameld, gesorteerd, verpakt, verdeeld over de uitgiftepunten, geladen in vrachtauto's, uitgegeven, opgehaald en dan gaat de emballage weer terug naar het magazijn. Het bestuur heeft in 2022 opnieuw geconstateerd dat de vrijwilligers met grote verantwoordelijkheidszin, met nauwgezetheid en creativiteit hun taken hebben uitgevoerd. De vrijwilligers zien de voedselbank als hun eigen organisatie. De energie die ze erin steken is bewonderenswaardig.

Helaas hebben wij ook afscheid moeten nemen van sommige vrijwilligers.

Een vrijwilliger die zich al sinds 2006 voor onze voedselbank inzette bij de voedseluitgifte op de Jagersheuvelstraat en als schrijver van columns in VoedSaam, overleed. Wij gedenken hem met veel respect voor alles wat hij voor onze voedselbank heeft betekend.

Ook moesten sommige vrijwilligers noodgedwongen (tijdelijk) stoppen vanwege gezondheidsredenen. Gelukkig meldden zich voldoende nieuwe vrijwilligers om de taken (tijdelijk) over te nemen. Bij de uitgifte in Drunen namen 2 vrijwilligers het coördinatorschap op zich na het plotseling uitvallen, na 12 jaar trouwe dienst!, van de coördinator. Ook de coördinator uitgifte op de dinsdag en vrijdag stopte na 9 jaar. Gelukkig hebben 2 vrijwilligers zijn taken tijdelijk overgenomen. In oktober en in december hebben drie nieuwe coördinatoren zich gemeld en kunnen we op volle kracht en met vertrouwen starten in 2023.

In 2022 is er ook een vrijwilliger PR en Communicatie begonnen. We zijn zeer blij met haar komst: de website is vernieuwd, we zijn weer actief op social media en vele persberichten hebben in de krant en de huis-aan-huis bladen een prominente plek gekregen.

Cliëntenadministratie

De Voedselbank selecteert niet zelf aan wie de voedselpakketten worden uitgereikt. De beoordeling vindt plaats door Farent en/of bewindvoerders. Zij beschikken over inkomensgegevens en helpen de cliënten verder. Regelmatig wordt door onze cliëntenadministratie gecontroleerd of de verstrekking van de voedselpakketten voortgezet moet worden. Het team van de cliëntenadministratie heeft alle zeilen moeten bijzetten om de toestroom van nieuwe cliënten te verwerken.

Verder is de gemeente Heusden gestart met een reorganisatie. Farent heeft vanaf januari 2023 geen bemoeienis meer met Bijeen en de teamsamenstellingen worden gewijzigd. Ook dat betekende veel administratieve inspanning voor onze cliëntenadministratie.

Voedsel

Al het voedsel wordt geschonken door leveranciers, particulieren, kerken en 'onze' voedseltuin in Den Bosch, Villanueva. De Voedselbank Den Bosch e.o. heeft gelukkig nog steeds een voldoende toestroom van producten. Het aanbod van voedsel is echter wel verminderd en om die reden

hebben wij andere voedselbanken in het land minder vaak blij kunnen maken met producten dan voorheen. Wij zijn blij met al het aanbod en kunnen het allemaal logistiek realiseren dankzij de grote inzet van onze vrijwilligers. De grote stroom aan goederen maakt ons ook kwetsbaar, het is een omvangrijk logistiek proces. Wij zijn er echter in geslaagd om het logistieke proces over meerdere vrijwilligers te spreiden zodat wij minder kwetsbaar zijn.

De Voedselbank is gecertificeerd. Dit betekent dat de voedselbank moet voldoen aan allerlei voorschriften die de Nederlandse voedsel- en warenautoriteit stelt. Deze dienst is onderdeel van de rijksoverheid en ziet toe op de veiligheid, het transport, de temperatuur en de hygiëne. Regelmatig vindt er een onaangekondigde controle plaats. Bevindingen uit deze controles worden direct opgepakt door onze vrijwilligers en noodzakelijke maatregelen getroffen. De vrijwilligers zijn bekend met het Handboek Voedselveiligheid waarin alle voorschriften staan.

Financiën

De Voedselbank Den Bosch e.o. had t/m 2022 ongeveer € 150.000,-- nodig om te kunnen werken, maar gezien de inflatie en kostenstijgingen zal extra geld nodig zijn. Geld is nodig voor gebouwen, vrachtwagens, energie, emballage. Ongeveer de helft van de benodigde financiën komt van de 3 gemeenten ('s-Hertogenbosch, Heusden en Vught) en de andere helft komt van bedrijven, particulieren, kerkelijke instanties, serviceclubs. 20% van de totaal benodigde gelden komt binnen via de statiegeldacties bij de supermarkten. Ook in het jaar 2022 hebben wij veel donaties ontvangen en kon het jaar eveneens financieel worden afgesloten met een positief resultaat. Aangezien de grote bestelbus met koeling moet worden vervangen, is daartoe succesvol een extra fondsenwerving opgezet. Veel dank zijn wij verschuldigd aan allen die hieraan hebben bijgedragen.

In het jaar 2020 hebben wij in de jaarrekening een coronafonds gevormd. Met dit fonds kunnen wij ervoor zorgdragen dat we onze klanten van de voedselbank in ieder geval tijdelijk van voedsel kunnen voorzien in perioden dat de aanlevering van producten stagneert of ontoereikend is. In 2021 hebben wij een deel van de Coronafonds gelden ingezet om producten aan te schaffen. In 2022 was dit gelukkig nog niet nodig. Mocht het in 2023 wel nodig zijn dan zullen we dat ook zeker doen.

Samenwerking met andere organisaties

Voedseltuin Villanueva werkt ook met vele vrijwilligers en heeft een erg grote moestuin. De hele oogst komt ten bate van de klanten van de voedselbank. We zijn Villanueva hiervoor zeer erkentelijk.

Stichting Jarige Job: dit fonds zorgt ervoor dat kinderen van de klanten van de Voedselbank tussen 0 en 18 jaar op hun verjaardag een doos krijgen met daarin een cadeautje en spulletjes om hun verjaardag op school en thuis te vieren. Het wordt bijzonder gewaardeerd.

Vincentius Den Bosch organiseert elk jaar een kerstproeverij. Klanten uit Den Bosch worden hiervoor uitgenodigd; dat is een bijzonder evenement. In 2022 is het kerstdiner voor het eerst sinds 2019 weer opgepakt en ongeveer 1000 personen namen eraan deel. De Boekenbeurs en de Speelgoedbeurs zijn ook zeer gewaardeerde activiteiten van Vincentius, evenals het sociaal restaurant 'Het Anker'.

Armoedefonds

In 2022 ontvingen alle kinderen (11 – 16 jaar) uit Den Bosch e.o. een schoolspullenpas van het Armoedefonds in Rosmalen. € 50,00 is beschikbaar voor elk kind om schoolspullen mee te kopen. Een prachtig initiatief waar ouders en kinderen erg blij mee zijn. Ook in 2023 kunnen wij rekenen op de schoolspullenpas.

Opnieuw was er een cadeaubon voor ouderen vanaf 65+. Het verstrekken van menstruatieartikelen door het Armoedefonds is in 2022 bij alle uitdeelpunten ter beschikking gekomen. Tevens heeft het Armoedefonds in 2022 een bijdrage ter beschikking gesteld voor de noodzakelijke vervanging van de grote bestelbus met koeling.

Voorlichting

Al heel veel jaren geeft de Voedselbank Den Bosch e.o. voorlichting over alle activiteiten aan geïnteresseerde groepen en belangstellenden. Ook bij interesse vanuit de scholen wordt erop ingespeeld en voorlichting gegeven. Heel erg fijn dat in 2022 de voorlichting, na corona, weer voortvarend is gestart met 2 enthousiaste nieuwe vrijwilligers.

VoedSaam

Elke zes weken verschijnt er een informatieblad voor onze vrijwilligers. De redactie verzamelt alle nieuwsfeiten en bijzonderheden zodat alle betrokkenen op de hoogte zijn van het wel en wee van de eigen voedselbank.

Bestuurszaken

In 2022 werd het bestuur van Voedselbank Den Bosch e.o. gevormd door:

.Lodie Hofland – voorzitter

.Laurens Werdmölder – vice-voorzitter en werving en voorlichting

. Angelina Potters – secretaris tot 15 december 2022

.Monique Roestenberg – notulist tot 15 december en secretaris vanaf 15 december 2022

.Frans Penninx –
penningmeester
logistiek

.Jo Maas –

.Frans Horio – facilitair

.Jan Buitink – notulist vanaf 15 december 2022

Namens het bestuur Stichting Voedselbank Den Bosch en omstreken,

Lodie Hofland, voorzitter

4 januari 2023